

خلافت حضرت علی (ع) و امام حسن (ع) در کوفه

طلحه و زبیر که از واگذاری حکومت شهرهای بصره و کوفه به آنها از سوی حضرت علی (ع) نا امید شده بودند در مکه عایشه همسر پیامبر را فریب دادند و در بصره برای مقابله با سپاه حضرت علی (ع) آماده شدند. حضرت علی (ع) ابتدا آنها را به صلح دعوت کرد ولی آنها نپذیرفتند و سرانجام در این جنگ طلحه و زبیر کشته شدند و عایشه اسیر شد حضرت علی (ع) به احترام پیامبر و به خاطر برادرش که یکی از یاران با وفا و صدیق او بود عایشه را به همراه برادرش محمد بن ابی بکر به مدینه فرستاد و کوفه را مرکز خلافت خود قرار داد چرا؟ به دو دلیل:

- ۱- چون می خواست به شام نزدیک باشد.
 - ۲- کوفه از نظر ارتباط با ایران و شام و حجاز موقعیت مناسبی داشت.
- در زمان عثمان، معاویه حاکم شده بود و به دستور حضرت علی (ع) مبنی بر کناره گیری توجهی نمی کرد و می گفت من انتقام خون ریخته شده ی خلیفه مقتول عثمان را از حضرت علی (ع) می گیرم لذا در سپاه حضرت علی (ع) و معاویه در محلی به نام **صفین** به هم رسیدند و چون معاویه دید در آستانه شکست است با نیرگ عمروعاص قرآن ها را بر سرنیزه ها کردند و ماجرای حکمیت را پذیرفتند و در حکمیت با بی خردی ابوموسی اشعری دو دستگی بین سپاه حضرت علی (ع) به وجود آمد و همان گروه ساده اندیش و گمراه سپاه امام علی (ع) که ایشان را به قبول صلح و حکمیت محسوس ساختند، از لشکر حضرت علی (ع) خارج شدند و به همسر دلبا، به خواج معروف شدند. حضرت

علی (ع) در محلی به نام **نهروان** با آنها جنگید و آنها را شکست داد تا اینکه ماه رمضان سال ۴۰ هجری فرا رسید و زمانی که ایشان در مسجد کوفه به اقامه نماز صبح مشغول بودند یکی از خوارج بنام ابن ملجم مرادی در روز نوزدهم ماه رمضان ایشان را مجروح و دو روز بعد به شهادت رسانید. امام حسن (ع) دومین امام شیعیان و پنجمین خلیفه پس از پیامبر (ص) نمونه تقوا و جهاد در راه خدا بود و او را شبیه ترین فرد خاندان پیامبر (ص) به رسول خدا دانستند. ولی مردم کوفه دست یاری به او ندادند و ایشان نتوانست لشکری مجهز برای مقابله با معاویه فراهم آورد. زیرا معاویه با فریب و پرداخت پول، عبیدالله ابن عباس و چند تن از لشکریان امام حسن (ع) را طرفدار خود کرد و ایشان چاره ای جز صلح با معاویه نداشتند. ایشان به این خاطر حاضر به صلح با معاویه شدند تا:

- ۱- چهره ی واقعی معاویه آشکار شود.
- ۲- بخاطر مصلحت اسلام و حفظ شیعیان را ضروری تشخیص دادند.

دوران خلافت حضرت علی (ع) دروان تبلور اسلام واقعی و مبارزه با بدعت ها و توقف نگاه برتری جویی عرب بر غیر عرب و از بین بردن تبعیض ها در بین تازه مسلمانان با صحابه و توابع رسول خدا بود. اشرافیت جدیدی در بین مسلمین به جهت بدست آوردن غنائم و ثروت های بسیار مخصوصاً از ایران و مصر بود در دوران خلافت سه خلیفه اول مهم ترین هدف تربیت دینی و تعالی اسلام نبود، بلکه هدف آنها فتوحات و گسترش قلمروی جغرافیای و حکومتی بود. هدف حضرت علی (ع) اجرای دقیق سنت رسول الله (ص) و عدالت اسلامی بود. انحراف جامعه از مسیر اولیه اسلام به حدی رسیده بود که امام در نخستین خطبه های خود فرمودند: شما اسلام را رها کرده و جز اسم و رسم آن چیزی به جای نگذاشته اید. شما بستگی تان را به اسلام قطع کرده، حدود آن را تعطیل نموده، احکام آن را رانده اید.

دشمنان حضرت علی (ع) سه گروه بودند:

- ۱- **ناکثین** یا پیمان شکنان (جنگ جمل)
- ۲- **قاسطین** یا ظالمین (جنگ صفین)
- ۳- **مارقین** از دین خارج شوندگان (جنگ نهروان)

شهادت حضرت علی (ع) پس از فرو نشاندن فتنه مارقین یا خوارج امام در پی تدارک حمله به شام بود که ماه رمضان توفقی اجباری برای تجدید قوا شد. عبدالرحمن ملجم که از قبیله بنی مراد و از خوارج بود در ۱۹ رمضان سال ۴۰ هجری در صبحگاه امام را مجروح ساخت امام در حالی که به نماز ایستاده سوره ی انبیاء را می خواند. پس از خواندن ۱۱ آیه مجروح گردید و پس از آن در ۲۱ رمضان به فیض شهادت نائل گردید.

تاریخ اسلام در مدینه پس از پیامبر (ص)

۱۱ تا ۱۲ هجری	ابوبکر: سر کوبی پیامبران دروغین - جنگ با ایران و روم - دو سال خلافت
۱۲ تا ۲۲ هجری	عمر: شکست رومیان (تصرف شام « دادن حکومت آن به معاویه)- لبنان - فلسطین « ، شکست ساسانیان در طی جنگ های (فادسیه و نهاوند) تعیین تاریخ هجری به عنوان مبدأ تاریخ با صلاح دید حضرت علی (ع)، تأسیس دفتر دیوان، بنای شهر کوفه، ده سال خلافت، مجروح شدن به دست فیروز، تشکیل شورای خلافت بعد از خودش
۲۲ تا ۲۵ هجری	عثمان: تشکیل شورای ۶ نفره، ادامه فتح ایران، تبعید ابوذر به بیابان ریزه، نارضایتی مسلمانان به ویژه مردم بصره و مصر، جمع آوری قرآن، قتل عثمان، ۱۲ سال خلافت
۲۵ تا ۴۰ هجری	امامت حضرت علی (ع): شروع خلافت در مدینه، اجرای عدالت اسلامی، برکناری حکم رانان نالایق، جنگ جمل (طلحه - زبیر - عایشه) انتخاب کوفه برای مرکز حکومت ، جنگ صفین با معاویه (ماجرای حکمیت و پیدایش خوارج)، جنگ نهروان، شهادت

حضرت علی(ع) در ۲۱ ماه رمضان با ضربه ابن ملجم در ۱۹ رمضان سال ۴۰ هجری ، ۵ سال خلافت	
آماده شدن برای جنگ با معاویه، حيله گری معاویه و بی وفایی مردم با امام، پذیرش صلح با معاویه	خلافت امام حسن (ع)

آدرس لينك صفحه : www.amouzeshelmi.ir/tarikh/2/02/tarikh-2-2.htm

اجرا و پشتیبانی توسط مؤسسه فناوری اطلاعات کاشف